

СУ „Проф. д-р Асен Златаров“

4270 Първомай, ул. „Кочо Честименски“ 20, тел.: 0336 65716, e-mail: sou_zlatarov@mail.bg

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ЧАСОВЕТЕ, КОИТО НЕ СЕ ВОДЯТ ОТ УЧИТЕЛИ-СПЕЦИАЛИСТИ

С ТЕМИ ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ В

СУ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ГР. ПЪРВОМАЙ,

ЗА УЧЕБНАТА 2018/2019 ГОДИНА

Настоящата училищна програма е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №14 от 03.09.2018 г. и е утвърдена със Заповед № РД-10-1725/10.09.2018 г. на Директора на училището.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата е създадена в изпълнение изискванията на **Националната програма „На училище без отсъствия ”, Мярка „Без свободен час”**. Мярката цели повишаване ефективността на разходите на училищата чрез оптимизиране на вътрешната структура и качеството на образованието по отношение на изпълнението на държавните образователни изисквания. Чрез нея се предоставят допълнителни средства за изплащане на реално взети учебни часове от учители и възпитатели, които заместват отсъстващи от работа учители или възпитатели. Предназначена е за учители-неспécialисти, които ще водят учебни часове в случаи на отсъстващи от учебни часове учители и неосигурени заместници-специалисти. Съобразена е както с основните потребности и интереси на учениците от I до XII клас, така и с приоритетите и ресурсите на училището – човешки, материални, финансови.

ОСНОВНА ЦЕЛ

Да помогне на учителите–неспécialисти да обучат учениците на важни социални умения и осмислено прекарване на времето си в „свободните” часове.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

1. Да ангажира „свободното” време на учениците по време на училищната им заетост по жизненоважни за тях въпроси, които в една или друга степен не се разглеждат по същество от учебните програми по учебните предмети от учебния план.

2. Да предизвика интереса на обучаваните и да спомогне за тяхната социална ангажираност към проблемите на обществото като цяло и в личен план.

3. Разглежданата в нея проблематика да „прибере” учениците в училище и в този смисъл да гарантира както живота и здравето им, така и да повиши авторитета и отговорността на училището като обществено значима институция.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Учениците да участват пряко в дискусии и дебати по обществено значими и социални въпроси.

2. Да се изградят у тях нагласи за грижливо отношение към продуктите на човешкия труд.

3. Да се доразвият поредицата от личностни качества като: основни житейски умения; умения за общуване при решаване на социални проблеми в бита; прецизност и дисциплинираност; умения за вземане на решения; умения за отстояване на безопасно поведение и поемане на отговорност.

4. Поетапно и в зависимост от възрастта да се изградят представите на младите хора за начина на живот и проблемите в съвременните условия в страната и в ЕС.

5. Да се формира достатъчна за етапа на образование организационна, икономическа, здравна, естетическа и екологична култура.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

I. Гражданско образование

Примерни теми	дата	клас	титуляр	заместник
1. Символи и ритуали в РБ (химн, герб, знаме на РБ).				
2. Символи на ЕС (знаме на ЕС, конституция на ЕС).				
3. История на ЕС.				
4. Органи на ЕС и техните правомощия (Съвет на ЕС, Европейски съвет, Европейска комисия, Европейски парламент, Европейски съд, Европейска сметна палата).				
5. Етническа толерантност.				
6. Отношенията в обществото (в магазина, на улицата, в автобуса, в болницата).				
7. Междуличностни отношения (ученик-ученик, ученик-учител, ученик-родител, ученик-общество, момичета-момчета, младежи-девойки).				
8. Приятелството – що е то и има ли бъдеще?				
9. Какви качества трябва да притежава твоят приятел?				
10. Храмовете на България.				
11. Какви качества трябва да притежава достойният човек?				
12. Умения за водене на разговор.				
13. Умения за писане на заявление.				
14. Умения за работа в екип, поемане на отговорност, умения за присъждане на оценка за другия.				
15. Традиции и празници (Религиозни празници, Великден, Нова година, Еньовден, Бъдни вечер, Коледа и Рождество Христово).				
16. Религия, религиозни и етнически конфликти.				
17. Благотворителност.				
18. Институции в РБ (Конституция, Парламент, Президент, Министър-председател, Кмет, Областен				

управител). Какво знаем за тях – функции, правомощия? Кой е ...?				
19. Дискриминация – видове.				
20. Моята мечта е ...				
21. Отношението към парите и материалните ценности.				
22. Толерантност.				
23. Какво е икономическа криза и как да излезем от нея?				
24. Какви мерки ще вземете ако сте учител и не ви слушат учениците?				
25. Какво да променим в училище?				
26. Методи на въвличане в трафик. Рискови фактори, рискови групи, рискови райони.				
27. „Различен“ не означава ненужен.				
28. Естетиката и кича (умения за откриване на различията при избор на подарък).				
29. Организиране на тържества (кетъринг).				
30. Познавам ли основните правила за движение по пътищата. Култура на поведение между участниците в движението.				
31. Права и задължения на ученика. Институции, които ни защитават.				
32. Видове интернет измами.				
33. Култура на поведение, когато се придвижвам с транспорт.				
34. Любими празници и обичаи.				
35. Ценностите, които осмислят човешкия живот.				
36. Какви качества трябва да притежава директорът на едно училище?				
37. Ще дойде един мой човек! ... Живот без „връзки”.				
38. Как се веселят младите?				
39. Патриотизъм, национално самочувствие – присъщи ли са на българите?				
40. Какво ни прави българи.				
41. Самочувствието на българина сред другите народи.				
42. Информация за учебните заведения и специалности.				

43. Как да се подготвим за интервю за работа.				
44. Къде и как да търсим работа.				
45. Християнските добродетели.				
46. Какви отговорности имам в училище.				
47. Как да разпределя времето за учене, игри и почивка.				
48. Култура на общуване – как да общуваме със съучениците си, с учителите, с възрастните хора. Културни начини на изразяване.				
49. Кои събития от външния свят предизвикват реакция в мен?				
50. „С какъвто се събереш, такъв ставаш!“. Жертви ли сме на наказанията на родителите си?				
51. Какво мисля за „правилата“: - Трябва постоянно да съм нащрек, за да не ме смачка този ужасен живот! - Аз съм малък и незначителен и нямам право да натрапвам на другите каквото и да е. Трябва да потисна чувствата си и много да се старая, за да се харесам на хората! - Трябва да полагам максимални усилия, за да се представя винаги в най-добра светлина! - Никой няма право на грешки. Ако човек сгреша, трябва да бъде жестоко наказан! - Трябва да държа хората на дистанция, за да не ме наранят! - Трябва да се представям само в най-добра светлина! - Трябва по всякакъв начин да се старая да си „пасна“ с другите (да се нагодя към другите)! - Трябва да успея на всяка цена! - Винаги трябва да се съобразявам с общественото мнение!				
52. Техника за справяне при възникване на конфликт.				
53. Изграждане на правилни взаимоотношения ученик – учител – родител.				
54. Как да разговаряме със съучениците си.				
55. Видове агресия.				

56. Индивидуални фактори за развитие на агресивно поведение.				
57. Социални фактори за развитие на агресивно поведение.				
58. Как агресията вреди на взаимоотношенията.				
59. Какво да правя когато съм свидетел на агресивно поведение.				
60. Какво да правя, когато върху мен се упражнява агресия.				
61. Какво да правя, когато ме предизвикват към агресивно поведение.				
62. Кога говорим за агресия в семейството.				
63. Какво да правим ако в семейството има агресия.				
64. Темпераментът – огледало на човешкия характер.				
65. Видове темпераменти.				
66. Определяне на моя темперамент.				
67. Изграждане на правилна самооценка.				

II. Здравно и екологично образование

Примерни теми	дата	клас	титуляр	заместник
1. Хранене. Гладуването – ползи и вреди.				
2. Лична хигиена, облекло, външен вид.				
3. Физическо развитие и дееспособност.				
4. Психично здраве и личностно развитие.				
5. Сексуално здраве.				
6. Предпазване от употреба на психоактивни вещества.				
7. Агресията в училище и извън него (опазване живота и здравето на децата и учениците, опазване на материалната база в училище и на обществени места).				
8. Екология и опазване на околната среда.				
9. Безопасно движение на улицата и пътя.				
10. Пътят между истината и лъжата. Последствията.				
11. Любовта и уважението като				

духовни ценности. Омраза и завист.				
13. Причини, симптоми и последици при анорексията.				
14. Разлика между анорексия и булимия.				
15. Заболявания, свързани със затлъстяването.				
17. Как да избегнем затлъстяването и препоръчителни храни.				
18. Отражение на никотина върху човешкия организъм.				
19. Влияние на пасивното пушене върху децата.				
20. Поражения върху организма, нанесени от употребата на алкохол и дрога.				
21. Видове наркотици и вредата от употребата им.				
22. Как да помогнем на зависим приятел?				
23. Симптоми на зависимост при употребата на алкохол и дрога.				
24. Видове рани и превръзки.				
25. Как се превързват рани?				
26. Първа помощ на ранен.				
27. Какво да направим ако сме ухапани от насекомо.				
28. Какво да направим ако сме ухапани от змия.				
29. Запознаване с видовете контузии – навяхване, изкълчване и счупване.				
30. Как да помогнем, когато има навяхване.				
31. Как да помогнем, когато има изкълчване.				
32. Как да помогнем, когато има счупване.				
33. Моето тяло – пропорции и норми.				
34. Как да имам здраво тяло.				
35. Какъв дневен режим да спазвам.				
36. Движението – гаранция за здраве и красота.				
37. Здравословно хранене.				
38. Вредните храни.				
39. Изучаване на училищния план за действия при бедствия.				

40. Първа помощ при удавяне.				
41. Първа помощ при задушаване.				
42. Източници на замърсяване на околната среда.				
43. Разделно събиране на отпадъци.				
44. Екология и опазване на околната среда.				

III. Интеркултурно образование

Примерни теми	дата	клас	титуляр	заместник
1.Разлики между национална и етническа идентичност.				
2.Фактори, обуславящи формирането на стереотипи и предразсъдъци.				
3.Исторически примери за проява на толерантност между представители на различни културни общности. Умения за разрешаване на конфликти в мултикултурна среда.				
4.Идентифициране на случаи на нарушаване на човешки права.				
5.Механизми за реагиране при нарушаване на човешките права.				
6.Законова уредба за защита на човешките права у нас.				
7.Какво представлява интеграция, асимилация, авто/сегрегация.				
8.Празници и обичаи, традиционни за различни културни общности у нас.				
9.Специфични характеристики на етническите общности у нас.				
10.Идентифициране на нетолерантно отношение между представители на други културни общности.				

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Повишаване на личното самочувствие на обучаваните и формиране на умения и нагласи за участие в проблемите на класа, училището, обществото.
- Умения за активно участие в социалния и обществения живот на страната.
- Знания за здравословен начин на живот.
- Приобщаване към личните и обществените проблеми.
- Изграждане на собствена позиция по социално-значими въпроси и умения за изразяването ѝ.

- Перспективно мислене, отговорно отношение и положителни нагласи към хората и света като цяло.
- Умения за водене на социален диалог по наболели проблеми на училищно ниво, в семейството, обществото.
- Създаване на социални контакти.
- Знания за духовните и социалните ценности.
- Изграждане на усет за индивидуалност.

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

1. Всеки педагогически специалист има право на избор на тема от програмата. При избора се има предвид възрастта на учениците и най-вече техният интерес към определена проблематика. За да няма дублиране на теми, при усвояване на определена тема заместващият отразява това в настоящата програма (клас – тема). При наличие на проявен интерес от страна на учениците по определена тема, се допуска разискване в рамките на следващ „свободен” час, от следващ заместник. Това повторение също се отразява в програмата за съответния клас.

2. За качествено провеждане на част от часовете се използват преносим компютър, мултимедия, принтер, информация от глобалната мрежа Интернет, книги от училищната библиотека, приложена информация по съответните теми и други източници.

3. Основна форма на работа – дискусия. Други форми – казуси, анкети, изследвания, ролеви игри, тематични презентации, лекции от други специалисти.

4. Основен принцип на работа – активност и дискуссионност, които позволяват активно участие на учениците, възможности за изразяване на собствени ценности, нагласи, гледни точки.

5. Учебната програма не предполага вписване на цифрови оценки. Оценката за участието на учениците е само качествена.

6. Контрол по изпълнението на учебната програма се осъществява от директора на училището.